

Sygn. akt IC 474/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 lipca 2019r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy Wydział I Cywilny

w składzie :

Przewodniczący: SSO Grażyna Ucińska

Protokolant: Sylwia Jurkowska

po rozpoznaniu w dniu 24 lipca 2019 r. w Świdnicy

sprawy z powództwa (...)Bank S.A. z siedzibą w P.

przeciwko R. K.

o zapłatę kwoty 550.000 złotych

I. zasądza od pozwanego R. K. na rzecz strony powodowej (...)Bank S.A. z siedzibą w P. kwotę 550.000 złotych (pięćset pięćdziesiąt tysięcy złotych) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 2 lutego 2019 roku do dnia zapłaty, z zastrzeżeniem ograniczenia odpowiedzialności pozwanego do nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości W., dla której Sąd Rejonowy w (...) V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...) do wysokości wpisanej na rzecz strony powodowej hipoteki umownej w kwocie 550.000 złotych;

II. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 38.317 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt IC 474/19

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) Bank S.A. z siedzibą w P. wniosła o zasądzenie od pozwanego R. K. kwoty 550.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 2 lutego 2019 roku do dnia zapłaty z zastrzeżeniem prawa powoływania się przez pozwanego w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie swojej odpowiedzialności do nieruchomości położonej w miejscowości W., województwo (...), obejmującej działkę nr (...), dla której Sąd Rejonowy w (...) V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...) - do sumy wpisanej na rzecz strony powodowej hipoteki umownej w kwocie 550.000 zł oraz zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu swojego stanowiska strona powodowa wskazała, iż w dniu 4 lipca 2012 roku zawarła ze spółką (...) Sp. z o.o. umowę o kredyt w rachunku bieżącym, na mocy której udzieliła spółce kredytu w rachunku bieżącym, przyznając jednocześnie kredytobiorcy prawo do zadłużania się w rachunku bieżącym do kwoty 4.980.000 zł w okresie od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 31 stycznia 2018 roku. Ostateczny termin spłaty kapitału wraz z odsetkami ustalony został przez strony na dzień 15 czerwca 2018r. W celu zabezpieczenia spłaty kredytu i dalszych kosztów wynikających z umowy, ustanowiona została na rzecz strony powodowej hipoteka umowna na nieruchomości gruntowej położonej w W., dla której Sąd Rejonowy w (...) V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...) - do kwoty 550.000 zł. Z uwagi na upływ terminu zapłaty kredytu w rachunku bieżącym strona powodowa skierowała do kredytobiorcy wezwanie do dobrowolnego spełnienia świadczenia. Wobec niezaspokojenia przez dłużnika osobistego roszczeń powodowego banku, koniecznym stało się dochodzenia zaspokojenia powyższych z przedmiotu hipoteki

umownej ustanowionej na rzecz banku. Mimo wezwań kierowanych do dłużnika rzeczowego w dniu 22 października 2018 roku i 6 stycznia 2019 roku, nie zaspokoił on roszczeń strony powodowej.

Pozwany R. K. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie zwrotu kosztów procesu.

Przyznał, iż w ramach zabezpieczenia spłaty kredytu udzielonego spółce (...) Sp. z o.o. z siedzibą w Ś. w ramach umowy o kredyt w rachunku bieżącym nr (...) z dnia 4 lipca 2012 roku, złożył oświadczenie o ustanowieniu zabezpieczenia na majątku własnym do kwoty 550.000 zł, którego przedmiotem była nieruchomości gruntowa położona w miejscowości W., dla której Sąd Rejonowy w (...) V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...). Zarzucił, że postanowieniem Sądu Rejonowego w (...) VI Wydziału Gospodarczego z dnia 7 lutego 2019 roku w sprawie VI GR 3/19 zostało wobec dłużnika osobistego otwarte postępowanie restrukturyzacyjne, które obecnie znajduje się na etapie wypracowania planu restrukturyzacyjnego dla wierzycieli spółki, w tym powodowego banku. Wskazywał, że z uwagi na możliwość zaspokojenia powodowego Banku w toku postępowania restrukturyzacyjnego (...) Sp. z o.o. w Ś., wystąpienie przez stronę powodową z przedmiotowym powództwem jest bezzasadne oraz przedwczesne.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany jest właścicielem nieruchomości położonej w miejscowości W., województwo (...), oznaczonej jako działka gruntu nr (...), dla której Sąd Rejonowy w (...) V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...).

dowód :

- wypis z księgi wieczystej, k. 67 – 70,

W dniu 4 lipca 2012 roku pozwany R. K. działając jako (...) (...) Sp. z o.o. z siedzibą w Ś. zawarł z (...)Bank S.A. z siedzibą w P. umowę o kredyt w rachunku bieżącym (...), na mocy której strona powodowa udzieliła kredytobiorcy kredytu w ramach rachunku bieżącego przyznając mu jednocześnie prawo zadłużania się w rachunku bieżącym nr (...) prowadzonym w powodowym banku do kwoty 1.100.000 zł w okresie od dnia 4 lipca 2012 roku do dnia 28 czerwca 2013 roku – z przeznaczeniem na finansowanie bieżących potrzeb związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą. Kredyt udzielony był w formie odnawialnej linii kredytowej Ostateczny termin spłaty kredytu i odsetek upływał w dniu 28 czerwca 2013 roku. Prawnym zabezpieczeniem spłaty kredytu była m.in. hipoteka do kwoty 550.000 zł ustanowiona na nieruchomości niezabudowanej położonej w W. o powierzchni 0,4135 ha, dla której Sąd Rejonowy w (...)V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...). Pozwany w dniu 5 lipca 2012 roku złożył wniosek o wpis hipoteki do kwoty 550.000 zł na rzecz powodowego banku, zgodnie z umowa o kredyt obrotowy w rachunku bieżącym, załączając do niego oświadczenie o ustanowieniu hipoteki na rzecz powodowego banku.

dowód :

- umowa o kredyt w rachunku bieżącym (...) z dnia 4 lipca 2012r., k. 25 – 29,

- wniosek o wpis hipoteki w księdze wieczystej, k. 63 – 66,

- oświadczenie pozwanego z dnia 4 lipca 2012r., k. 71,

- oświadczenie powodowego banku z dnia 4 lipca 2012r., k. 72,

W dniu 18 kwietnia 2013 roku strony zawarły aneks nr (...) do powyższej umowy, na mocy którego podwyższyły kwotę kredytu w rachunku bieżącym z kwoty 1.100.000 zł do kwoty 3.600.000 zł przyznając jednocześnie prawo zadłużania się w rachunku bieżącym i przedłużając okres obowiązywania umowy na okres od dnia 18 kwietnia 2013 roku do dnia 31 marca 2014 roku. Ostateczny termin spłaty kredytu i odsetek upływał w dniu 31 marca 2014 roku. W dniu 28 marca 2014 roku strony zawarły aneks nr (...) nadając nowe brzmienie umowie zawartej w dniu 4 lipca 2012 roku, a mienionej aneksem nr (...).Aneksem nr (...) z dnia 28 października 2014 roku bank na wniosek kredytobiorcy przedłużył okres obowiązywania umowy kredytowej do dnia 31 października 2015 roku oraz zwiększył limit kredytu

w rachunku bieżącym o kwotę 1.400.000 zł, z kwoty 3.600.000 zł do kwoty 5.000.000 zł przyznając jednocześnie prawo zadłużania się w rachunku bieżącym do tejże kwoty w okresie od dnia 28 października 2014 roku do dnia 31 października 2015 roku. W dniu 29 października 2015 roku strony zawarły aneks nr (...), zgodnie z którym bank udzielił kredytobiorcy prolongaty technicznej na okres od dnia 31 października 2015 roku do dnia 30 listopada 2015 roku. Aneksem nr (...) z dnia 26 listopada 2015 roku strony zmodyfikowały umowę pierwotną z dnia 4 lipca 2012 roku nadając jej treść uwzględniającą zmiany wprowadzone aneksami nr (...) z dnia 18 kwietnia 2013 roku, nr (...) z dnia 28 marca 2014 roku, nr (...) z dnia 28 października 2014 roku i nr (...) z dnia 29 października 2015 roku. Aneksami nr (...) z dnia 28 października 2016 roku oraz nr 7 z dnia 29 listopada 2016 roku strony przedłużyły okres obejmujący prawo kredytobiorcy zadłużania się w rachunku bieżącym do kwoty 5.000.000 zł najpierw do dnia 30 listopada 2016 roku, a następnie do dnia 31 października 2017 roku. Aneksem nr (...) z dnia 30 października 2017 roku strony zmodyfikowały treść umowy, przyznając kredytobiorcy na jego wniosek prawo zadłużania się w rachunku bieżącym do kwoty 4.990.000 zł w okresie od dnia 1 grudnia 2017 roku do dnia 31 grudnia 2017 roku, zaś do kwoty 4.980.000 zł w okresie od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 31 stycznia 2018 roku. Ostatecznie aneksem nr (...) z dnia 31 stycznia 2018 roku strony dokonały modyfikacji umowy, przyznając kredytobiorcy na jego wniosek prawo zadłużania się w rachunku bieżącym do kwoty 4.980.000 zł w okresie od dnia 1 lutego 2018 roku do dnia 15 czerwca 2018 roku. Jednocześnie bank udzielił kredytobiorcy karencji w spłacie odsetek od dnia 1 lutego 2018 roku do dnia 14 czerwca 2018 roku, kredytobiorca zaś zobowiązał się do jednorazowej spłaty odsetek po upływie karencji w dniu 15 czerwca 2018 roku.

dowód :

- aneks nr (...) z dnia 18 kwietnia 2013r., k. 32 – 35,
- aneks nr (...) z dnia 28 marca 2014r., k. 39,
- aneks nr (...) z dnia 28 października 2014r., k. 40 – 42,
- aneks nr (...) z dnia 29 października 2015r., k. 43 – 44,
- aneks nr (...) z dnia 26 listopada 2015r., k. 45 – 48,
- aneks nr (...) z dnia 28 października 2016r., k. 49 – 51,
- aneks nr (...) z dnia 29 listopada 2016r., k. 52 – 54,
- aneks nr (...) z dnia 30 października 2017r., k. 56 – 59,
- aneks nr (...) do umowy z dnia 31 stycznia 2018r., k. 60 – 62,

W związku z brakiem spłaty powyższego kredytu w terminie ustalonym aneksem nr (...) z dnia 31 stycznia 2018 roku, pismem z dnia 22 czerwca 2018 roku strona powodowa skierowała do kredytobiorcy – (...) Sp. z o.o. w Ś. wezwanie do zapłaty – w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania - należności wynoszących na dzień 20 czerwca 2018 roku : 4.979.988,35 zł tytułem niespłaconego kapitału, 83.252,22 zł tytułem odsetek wymagalnych od kredytu za okres od dnia 1 lutego 2018 roku do dnia 14 czerwca 2018 roku oraz 11.460,80 zł tytułem odsetek od przeterminowanych należności za okres od dnia 15 czerwca 2018 roku do dnia 20 czerwca 2018r.

dowód :

- wezwanie do zapłaty z dnia 22 czerwca 2018r., k. 73,

Pismem z dnia 26 października 2018 roku strona powodowa poinformowała pozwanego R. K., iż kredyt udzielony spółce (...) Sp. z o. o. w Ś. na podstawie umowy z dnia 4 lipca 2012 roku nie został spłacony przez kredytobiorcę w terminie ustalonym w aneksie nr (...) z dnia 31 stycznia 2018 roku, a do zapłaty na rzecz powodowego banku z tytułu wymagalnych należności na dzień 24 października 2018 roku pozostały kwoty : 4.979.988,35 zł – niespłacony

kapitał, 83.252,22 zł – odsetki wymagalne od kredytu, 206.294,31 zł – odsetki od przeterminowanych należności. Jednocześnie strona powodowa wezwała pozwanego jako dłużnika rzeczowego do zapłaty kwoty 550.000 zł tytułem zaległości wynikającej z kredytu stanowiącej równowartość kwoty zabezpieczenia z tytułu hipoteki umownej, ustanowionej na nieruchomości niezabudowanej położonej w W. o powierzchni 0,4135 ha, dla której Sąd Rejonowy w (...) V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...). Termin do uregulowania powyższej kwoty stanowił 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

Na dzień 6 stycznia 2019 roku zadłużenie (...) Sp. z o.o. w Ś. wynosiło 5.398.491,47 zł. Pismem z dnia 6 stycznia 2019 roku strona powodowa ponownie wezwała pozwanego jako dłużnika rzeczowego do zapłaty kwoty 550.000 zł tytułem zaległości wynikającej z kredytu nr (...), którego łączna kwota wynosiła 5.398.491,47 zł (według stanu na dzień 6 stycznia 2019r.) stanowiącej równowartość kwoty zabezpieczenia z tytułu hipoteki umownej ustanowionej na nieruchomości i wpisanej w dziale IV księgi wieczystej nr (...), jako zabezpieczenie udzielonego przez bank kredytu – w terminie 14 dni od doręczenia wezwania.

W odpowiedzi na powyższe pozwany R. K. pismem z dnia 22 stycznia 2019 roku poinformował stronę powodową, że w dalszym ciągu nie wydano postanowień odnośnie złożonego wniosku o przyspieszone postępowanie układowe, pomimo odbytego w dniu 7 stycznia 2019 roku zgromadzenia wierzycieli, zatem skoro postępowanie jest w toku, to skierowane do niego wezwanie do zapłaty uznać należy za przedwczesne.

dowód :

- wezwanie do zapłaty z dnia 26 października 2018r., k. 75 – 77,
- stan zadłużenia spółki (...) na dzień 6 stycznia 2019r., k. 74,
- wezwanie do zapłaty z dnia 6 stycznia 2019r., wraz z potwierdzeniem nadania, k. 78 – 81,
- pismo pozwanego do strony powodowej z dnia 22 stycznia 2019r., k. 90,

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu.

Stan faktyczny spraw Sąd ustalił na podstawie dokumentów przedłożonych przez strony, których autentyczności żadna ze stron nie kwestionowała. Sąd oddalił wniosek pozwanego w przedmiocie zawieszenia postępowania albowiem toczące się postępowanie restrukturyzacyjne wobec (...) Sp.z o.o. w Ś. nie ma wpływu na zasadność żądania objętego pozwem. Zgodnie z art. 167 ustawy z dnia 15 maja 2015 roku – Prawo restrukturyzacyjne (t.j. Dz.U. 2019, poz. 243) w stosunku do współdłużników, w tym również dłużników rzeczowych i poręczycieli, wierzytelności, które objęte zostały układem, nie ulegają zmianie ani co do wysokości, ani co do terminu i sposobu zapłaty. Sąd oddalił również wniosek dowodowy z pisma pozwanego do strony powodowej z dnia 14 listopada 2018 roku mając na uwadze treść art. 227 k.p.c.

Zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy o księgach wieczystych i hipotece (t.j. Dz.U. 2018, poz. 1916) przez ustanowienie hipoteki wierzyciel może dochodzić zaspokojenia swojej wierzytelności z nieruchomości bez względu na to czyją stała się własnością i z pierwszeństwem przed wierzycielami osobistymi właściciela nieruchomości. Odpowiedzialność dłużnika osobistego i dłużnika rzeczowego ma charakter odpowiedzialności in solidum, co oznacza, że obaj ci dłużnicy odpowiadają wobec wierzyciela na podstawie innego stosunku prawnego. Egzekucja prowadzona w stosunku do dłużnika rzeczowego może być skierowana wyłącznie do obciążonej hipoteką nieruchomości. Jeżeli wierzyciel w terminie płatności nie otrzyma zapłaty, to może wytoczyć powództwo, według swego wyboru, przeciw dłużnikowi hipotecznemu, albo na podstawie stosunku obligacyjnego przeciw dłużnikowi osobistemu. Wierzyciel może też wytoczyć powództwo, odwołując się do odpowiedzialności in solidum, przeciwko dłużnikowi hipotecznemu i dłużnikowi osobistemu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2014 r., III CSK 178/13). Wierzyciel chcąc dochodzić zaspokojenia się z przedmiotu hipoteki, nie musi wprawdzie wytaczać powództwa przeciwko dłużnikowi

osobistemu. Zaspokojenie wierzyciela hipotecznego z nieruchomości obciążonej hipoteką następuje według przepisów o sądowym postępowaniu egzekucyjnym (art. 75 ustawy o księgach wieczystych i hipotece). W praktyce oznacza to, że aby wierzyciel mógł skutecznie prowadzić egzekucję z nieruchomości obciążonej hipoteką musi uzyskać przeciwko dłużnikowi rzeczowemu tytuł wykonawczy. Tytułem wykonawczym może być wyrok zasądający świadczenie.

W niniejszej sprawie poza sporem pozostawało, że dłużnik osobisty (...) Sp. z o.o. w Ś. zawarł ze stroną powodową umowę o kredyt w rachunku bieżącym nr (...). W ramach tego rachunku miał pierwotnie możliwość zadłużania się do kwoty 1.100.000 zł, która to kwota była systematycznie podwyższana, aż do kwoty 5.000.000 zł. Bezsporny w sprawie pozostawał także fakt, że dłużnik osobisty nie spłacił zadłużenia wynikającego z tego produktu bankowego i strona powodowa wypowiedziała przedmiotową umowę.

Co istotne, pozwany w odpowiedzi na pozew wnosząc o oddalenie powództwa, nie kwestionował zadłużenia wobec powodowego banku, podniósł jedynie, że toczące się wobec dłużnika osobistego postępowanie restrukturyzacyjne powoduje przedwczesność roszczenia strony powodowej skierowanego wobec dłużnika rzeczowego.

Zdaniem Sądu fakt prowadzenia postępowania restrukturyzacyjnego w stosunku do dłużnika osobistego powodowego banku w żadnym zakresie nie pozbawia wierzyciela prawa do wystąpienia z niniejszym powództwem przeciwko dłużnikowi rzeczowemu.

Zważyć w tym miejscu należy, że zgodnie z treścią art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 15 maja 2015r. – Prawo restrukturyzacyjne (t.j. Dz.U. 2019, poz. 243) uczestnikami postępowania restrukturyzacyjnego są : dłużnik, wierzyciel osobisty dłużnika, któremu przysługuje wierzytelność bezsporna i wierzyciel osobisty dłużnika, któremu przysługuje wierzytelność sporna i który uprawdopodobnił swoją wierzytelność oraz został dopuszczony do udziału w sprawie przez sędziego-komisarza. Układ obejmuje przy tym wierzytelności osobiste powstałe przed dniem otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej (art. 150 ust. 1 pkt 1 prawa restrukturyzacyjnego). Zawarcie układu zatem dopuszczalne jest jedynie w odniesieniu do wierzytelności osobistych oraz osobistych i rzeczowych z zastrzeżeniem, że wierzytelności, za które dłużnik ponosi wyłącznie odpowiedzialność osobistą, objęte są układem z mocy prawa, zaś wierzytelności osobisto – rzeczowe wyłącznie za zgodą wierzyciela. Przepisy prawa restrukturyzacyjnego nie mają jednakże zastosowania do wierzytelności rzeczowych. Podstawą zatem dochodzenia niniejszych roszczeń jest art. 65 w zw. z art. 69 k.w.h.

Wyrażone w pozwie roszczenie strony powodowej względem pozwanego konstituowane było dwoma okolicznościami: wysokością wymagalnego zadłużenia kredytobiorcy, którego kredyt został zabezpieczony hipoteką, i wartością mienia obciążonego tym zabezpieczeniem. Odpowiedzialność pozwanego, jako dłużnika rzeczowego (hipotecznego), jest ograniczona do pewnej wyodrębnionej masy majątkowej - nieruchomości. Ustanowienie tej odpowiedzialności oznacza prawo wierzyciela do dochodzenia zaspokojenia z nieruchomości obciążonej hipoteką (art. 65 ust. 1 ustawy o księgach wieczystych i hipotece [t.j. Dz.U. 2018, poz. 1916]). W niniejszej sprawie nie zachodzą wątpliwości, że warunki istnienia tego prawa zostały spełnione. Jak wynika z przedłożonych do akt sprawy dowodów w postaci dokumentów, na nieruchomości stanowiącej własność pozwanego, dla której Sąd Rejonowy w (...) prowadzi księgę wieczystą nr (...), została ustanowiona hipoteka umowna na zabezpieczenie kredytu udzielonego przez stronę powodową spółce (...) Sp.z o.o. w Ś., zaś hipoteka ta została wpisana do księgi wieczystej i jak wynika z treści przedłożonego do akt sprawy wypisu z tejże księgi, nie została dotychczas wykreślona (art. 67 ustawy o księgach wieczystych i hipotece).

Zważenia w tym miejscu wymaga, że sens zabezpieczenia wierzytelności hipoteką polega na tym, że w razie nieuzyskania przez wierzyciela zaspokojenia od jego dłużnika osobistego (tu (...) Sp.z o.o. w Ś.) wierzyciel może uzyskać zaspokojenie od dłużnika rzeczowego. Zaspokojenie wierzyciela z majątku dłużnika rzeczowego następuje pomimo tego, że między wierzycielem, a dłużnikiem rzeczowym, nie ma żadnego stosunku obligacyjnego. Jeżeli dłużnik osobisty nie wykonuje należnego wierzycielowi świadczenia pieniężnego, wierzyciel może wszcząć egzekucję przeciwko dłużnikowi rzeczowemu, uzyskując wpięty przeciwko niemu tytuł wykonawczy.

Wobec braku zaspokojenia przez dłużnika osobistego wierzytelności powoda zabezpieczonych hipoteką na nieruchomości gruntowej pozwanego, powództwo uznać należało za uzasadnione. Mając zatem na uwadze powyższe

okoliczności Sąd zasądził od pozwanego R. K. na rzecz strony powodowej (...)Bank S.A. z siedzibą w P. kwotę 550.000 złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 2 lutego 2019 roku do dnia zapłaty, z zastrzeżeniem ograniczenia odpowiedzialności pozwanego do nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości W., dla której Sąd Rejonowy w (...) V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...) do wysokości wpisanej na rzecz strony powodowej hipoteki umownej w kwocie 550.000 złotych (punkt I wyroku).

Orzeczenie o kosztach oparto o przepis art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych - zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Skoro pozwany przegrał proces w całości należało zasądzić od niego na rzecz strony wygrywającej kwotę 38.317 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, na która to kwotę składają się : 27.500 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, 10.800 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz 17 zł tytułem opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa (punkt II wyroku).